

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Різні види ляльки-мотанки дають можливість вивчати її у різних розділах програми уроків мистецтва та дизайну і технології. Щоб іграшка стала дієвим інструментом у навчанні та вихованні молодших школярів необхідно продумати методику навчання, правильно підібрати методи та прийоми впливу на дітей. Важливо метод бесіди та розповіді поєднувати із використанням мультимедійних засобів, завдяки яким школярі мають можливість ознайомитися із мистецтвом створення ляльки-мотанки, народними майстрами та їх творчістю, здійснювати віртуальне відвідування музеїв народного декоративно-ужиткового мистецтва. Особливого значення набуває вивчення регіонального народного мистецтва школярами тої місцевості в якій вони проживають.

Таким чином, народна іграшка як витвір декоративно-прикладного мистецтва є важливим засобом виховання і відіграє важливу роль у формуванні національної свідомості молодших школярів, вона визначає художню специфіку народної культури і може стати сьогодні способом національного відродження й виховання національних цінностей у підростаючого покоління. Народна іграшка є важливим елементом освіти та виховання, що допомагає дітям зрозуміти та оцінити свою національну ідентичність.

Список використаних джерел:

1. Найден О. Українська народна іграшка. Семантика пластичних форм. Народне мистецтво. 2004. №3–4. С. 10–11.
2. Коваль Я. Формування творчої активності молодшого школяра // Постмодера. – 2003. – № 5–6. – С. 8.
3. Найден О. С. Українська народна лялька: [наукове видання] / Олександр Семенович Найден. – К.: ВД "Стилос", 2007. – 240 с.
4. Богуш А.М. Українське народознавство в дошкільному закладі: навч. посібник / А.М. Богуш, Н.В. Лисенко. – К.: Вища шк., 2003 – 206 с.

Нестерук А. А.
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет
Науковий керівник:
доктор педагогічних наук, професор,
Товканець Г. В.

РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Виховання є складним і різнобічним процесом формування особистості та створення оптимальних умов для її фізичного, психічного і соціального розвитку. Воно охоплює різні аспекти, які сприяють формуванню особистості. Однією із важливих складових повного і гармонійного розвитку особистості є естетичне виховання. Ця складова спрямована на розвиток здатності сприймати і

перетворювати дійсність відповідно до принципів краси у всіх сферах людської діяльності [1, с.108].

В. Сухомлинський стверджував, що основою естетичного виховання є пізнання краси і формування почуттів. Завдяки красі оточуючого світу і мистецтва, людина вивчає та закріплює у своїй свідомості суспільні ідеали та свої стосунки з іншими людьми. Естетичне виховання сприяє розвитку свідомості та переконань людини на рівні, не менше важливого, ніж наука, і формує її світогляд [2, с. 83].

Естетичне ставлення до навколишнього середовища є особливою формою соціально важливої діяльності, яку учні здійснюють, сприймаючи природні об'єкти з метою розвитку вмій і навичок орієнтування у своєму оточенні, розвитку естетичних і художніх смаків, а також формування цінностей, які відповідають певним суспільним нормам і вимогам стосовно їх характеристик і призначення. Під час навчального процесу відбувається розвиток естетичного сприймання учнями цих цінностей та їх здатності внутрішньо переживати їх. Це є основою для формування і розвитку здатності учнів до естетичного сприймання і переживання, формування естетичних смаків і уявлень про естетичні ідеали [1, с.116].

Краса в природі виступає як інструмент і результат естетичного виховання одночасно. Краса може проявлятися в образотворчому мистецтві, художніх літературних творах та нерозривно пов'язана з навколишнім середовищем, практичною діяльністю, побутом та міжособистісними відносинами. Однією з найсуттєвіших частин естетичного виховання є художнє виховання, в рамках якого використовуються різні засоби образотворчого мистецтва та формується спеціальні обдарування та здібності в різних мистецьких напрямках, таких як образотворче, декоративно-прикладне, музичне, хореографічне, театральне і інші.

В. Томашевський наголошує на тому, що діти даної вікової категорії мають особливості у своєму психологічному розвитку. Вони характеризуються виразним і свіжим сприйняттям, живими уявленнями. Увага дітей вже в цьому віці відносно стійка, що виявляється в іграх, малюванні, ліпленні та простому конструюванні. Пам'ять дитини також досить розвинена, вона легко і міцно запам'ятовує все, що її особливо цікавить і пов'язано з її інтересами [3, с. 66].

Молодші школярі розширюють світогляд і розвивають пізнавальні інтереси, а також творчі здібності для самостійної творчої діяльності. Вони сприймають світ через художні дії, самостійну практичну діяльність і виражають яскраві емоції.

Отже, на естетичному вихованні ґрунтується розвиток емоційної чутливості до краси та відчуття негативу у відношенні до некрасивого. Однією з ключових цілей образотворчого мистецтва як засобу естетичного виховання є стимулювання творчих здібностей, посилення ініціативи та розвиток самостійності. Важливість мистецтва полягає в тому, що творчості неможливо навчити, але можна створити умови для розкриття і активізації творчих потягів у учнів та відчуття радості від творчого процесу.

Список використаних джерел:

1. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія. Київ: Промінь, 2009. 432 с.

2. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: навч. Посібник. В. О. Сухомлинський. К.: Либідь, 2009. 272 с.

3. Томашевський, В. Проблема та умови організації творчої роботи на уроках образотворчого мистецтва. Рідна школа. 2011. № 9, С. 66-67.

Олексій Д. Р.
здобувачка вищої освіти
спеціальності «Початкова освіта», група ПО-2м
Мукачівського державного університету;
Науковий керівник:
к. пед. н., доц. Фенчак Л. М.

ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЯК ПОТУЖНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ УЧНЯ

Дослідницький метод навчання є одним з передових методів у сучасній системі освіти. Він сприяє накопиченню в учнів достовірних конкретно-образних уявлень про навколишню дійсність, фактичних наукових знань, що є основою для наступного їх усвідомлення, збагачення, розкриття причин і взаємозв'язків у навколишньому середовищі. Впровадження навчально-дослідницької діяльності у навчання учнів початкових класів розвиває у дітей уміння вчитися, дає їм необхідні знання і вміння нового рівня, формує креативність мислення, розширює світогляд дитини, кругозір, прищеплює навички самоорганізації, самоконтролю, розвиває активність, вчить творчо розв'язувати поставлені задачі.

Педагоги – дослідники у своїх дослідженнях стверджують, що тема дослідження молодшого школяра повинна бути такою, щоб пошукова робота могла бути виконана відносно швидко, так як у силу вікових особливостей здібність довго концентрувати увагу на одному об'єкті у учнів початкової школи обмежена. Спеціалісти у галузі психології творчості часто підкреслюють, що уміння поставити питання (виділити проблему) часто ціниться вище уміння його вирішити. Звичайно, що проблема повинна відповідати віковим особливостям дітей [1]. Це стосується не тільки вибору теми дослідження, але і рівня її подачі. Мається на увазі формулювання проблеми і відбір матеріалу для її рішення. Виконуючи дану роботу з молодшими школярами, педагог повинен усвідомлювати, що за цими дитячими дослідженнями стоять дуже глибокі і у вищому ступені важливі проблеми розвитку інтелектуально-творчого потенціалу особистості дитини.

Пошук джерел нової інформації викликаний потребою проведення власного дослідження. Це дає можливість залучити дитину, на основі його власних дослідницьких, пізнавальних потреб, до роботи з найрізноманітнішими джерелами [2]. У сучасному світі видається велика кількість чудово ілюстрованих дитячих енциклопедій, довідників. Вони присвячені різним тематикам, мають короткі, доступні дітям інформативні тексти. Але треба враховувати, що у книзі ми зустрічаємось з інформацією, яку хтось здобув раніше. А головна мета справжнього дослідження - добути знання самостійно. Тому необхідно допомогти дослідникам -

Удосконалення звуковимови в учнів першого класу.....	
Михайлочко Т. А., Товканець Г.В. Екологічна культура і екологічна компетентність у змісті дослідницько-пошукової роботи учнів початкових класів.....	59
Мороз М.В., Товканець Г.В. Особливості правовиховної роботи в початковій школі.....	61
Мурник Ю. С., Пасько К. М. Психолого-педагогічні рекомендації щодо подолання інтернет-залежності у юнацькому віці.....	66
М'якоткіна Ю. С., Товканець Г. В. Педагогічна співпраця вчителя початкових класів з батьками учнів засобами мобільної комунікації.....	67
Недосека І. Р., Майборода І. Е. формування творчих здібностей молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва.....	69
Недосека І. Р., Товканець Г. В. Формування мовленнєвої компетентності здобувачів початкової освіти як педагогічна проблема.....	71
Недосека І. Р., Хома О. М. Урок письма у букварний період навчання грамоти.....	73
Нестерук А. А., Майборода І. Е. Народна іграшка як засіб формування національної свідомості молодших школярів.....	75
Нестерук А. А., Товканець Г. В. Розвиток естетичного смаку учнів початкових класів у процесі виховної діяльності.....	76
Олексій Д. Р., Фенчак Л. М. Пошуково-дослідницька діяльність в початковій школі як потужний інструмент розвитку учня.....	78

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>